

Raziskovanje identitete v korejski diasporični fikciji: analiza lika Henryja Parka v romanu *Native Speaker* avtorja Chang-Raeja Leeja

Izvleček

Ta študija se pogloblja v zapletene identitetne boje Henryja Parka, protagonista romana *Native Speaker* avtorja Chang-Raeja Leeja, skozi prizmo konceptov parija in parvenija, ki ju je razvila Hannah Arendt. S preučevanjem Henryjevih izkušenj kot 1,5-generacijskega korejsko-ameriškega priseljenca ta analiza poudarja napetosti med kulturno asimilacijo in ohranjanjem dediščine. Študija uvaja pojem Henryja kot »manj tujega človeka (*Lesser Stranger*)«, niansirano stanje identitete, ki je postavljeno med popolno od-tujenost in popolno asimilacijo. Prav tako vzpostavlja vzporednice s Franztzem Fanonom in njegovim delom *Črna koža, bele maske*, da bi bolje razumeli Henryjev notranji konflikt in zunanje družbene pritiske. Končno, ta članek ponuja celovito raziskavo korejsko-ameriške izkušnje ter prispeva k širšim razpravam o diaspori, identiteti in kulturni integraciji.

Ključne besede: korejsko-ameriška književnost, identiteta in asimilacija, parija in parveni, diasporična izkušnja, kulturni konflikt

Abstract

Exploring Identity in Korean Diaspora Fiction: A Character Analysis of Henry Park in Chang-Rae Lee's Native Speaker

This study examines the complex identity issues faced by Henry Park, the protagonist of Chang-Raeja Lee's novel *Native Speaker*, through the lens of Hannah Arendt's concepts of the pariah and parvenu. By examining Henry's experiences as a 1.5-generation Korean-American immigrant, this analysis elucidates the tensions between cultural assimilation and heritage preservation. The study describes Henry as a "Lesser Stranger", a nuanced identity state situated between complete alienation and full assimilation.

Furthermore, the analysis draws parallels with Frantz Fanon's *Black Skin, White Masks* in order to gain further insight into Henry's internal conflict and external societal pressures. In conclusion, this paper offers a comprehensive examination of the Korean-American experience, contributing to broader discussions on diaspora, identity, and cultural integration.

Keywords: Korean-American literature, identity and assimilation, pariah and parvenu, diaspora experience, cultural conflict

Uvod

Diasporična književnost je širok pojem, ki zajema literarna dela avtorjev, živečih zunaj domovine. Ta dela pogosto obravnavajo teme izgnanstva, razseljenosti in pogajanja o kulturni identiteti.

Za ta žanr je značilno raziskovanje kompleksnosti oblikovanja identitete, občutka pripadnosti ter prizadevanj za ohranjanje kulturne dediščine ob hkratni asimilaciji v novo družbo. Diasporična književnost daje glas izkušnjam priseljskih skupnosti ter izpostavlja njihove izzive in prispevke v večkulturni mozaik držav, v katerih so se naselile. Takšne naracije omogočajo globlje razumevanje priseljske izkušnje in številnih načinov, na katere se posamezniki in skupnosti pogajajo o svoji dvojni identiteti.

Roman *Native Speaker* korejsko-ameriškega avtorja Chang-Raeja Leeja (이창래), objavljen leta 1995, je temeljno delo korejsko-ameriške književnosti (Lee 1996). Ukvarja se z zapletenimi vprašanji identitete, asimilacije in kulturne razseljenosti. Naracija je osredotočena na Henryja Parka, korejsko-ameriškega priseljenca 1,5. generacije, ki je soočen z izzivom sprave svoje korejske dediščine s svojim odraščanjem v Ameriki.

Ta prispevek preučuje Henryjevo večplastno identiteto s pomočjo teoretičnega okvira konceptov parija in parvenija, ki ju je razvila Hannah Arendt (Arendt 2022), ter s pomočjo raziskovanja identitete Frantza Fanona v delu *Črna koža, bele maske* (Fanon 2008).

Osrednji lik Henry Park ponazarja zapletene in pogosto protislovne izkušnje priseljencev, ki morajo krmariti med napetostmi kulturne asimilacije in ohranjanjem dediščine svojih prednikov. Henry, ki dela kot vohun za političnega kandidata, s svojim poklicnim življenjem odraža svoje osebno iskanje pripadnosti, saj v svoji skupnosti hkrati obstaja tako kot notranji (t. i. insider) kot zunanji (t. i. outsider) član. Ta dvojnost je ključna za razumevanje njegove identitete kot »manj

tujega« človeka (ang. *lesser stranger*), izraza, ki ga ta študija uvaja za opis posameznika, ki ni popolnoma odtujen, a tudi ne povsem asimiliran (Kang 2021).

S preučevanjem Henryjevih notranjih konfliktov in družbenih pritiskov ta analiza osvetljuje širšo korejsko-ameriško izkušnjo ter prispeva k razpravam o diaspori, identiteti in kulturni integraciji. Roman poleg tega umesti v širši kontekst korejske diasporične fikcije in pokaže njen pomen znotraj te literarne tradicije.

Študija obravnava več ključnih raziskovalnih vprašanj. Poglobi se v načine, na katere roman *Native Speaker* Chang-Raeja Leeja prikazuje kompleksnost identitete in kulturne asimilacije pri korejsko-ameriških priseljencih 1,5. generacije ter kako lahko koncepta parija in parvenija Hannah Arendt pomagata razumeti lik Henryja Parka in njegovo dvojno eksistenco v ameriški družbi.

Poleg tega članek preučuje, kakšen prispevek ima pojem Henryja kot »manj tujega« človeka k diskurzu o priseljski identiteti v diasporični književnosti. Med Henryjevimi notranjimi konflikti lahko prepoznamo vzporednice s temi, ki jih obravnava Frantz Fanon v *Črni koži, belih maskah* (Kim 2006, 238). Ta prispevek proučuje, kako roman *Native Speaker* odraža širše teme diasporične književnosti in kakšne vpogledе ponuja v korejsko-ameriško izkušnjo. Njegov cilj je izboljšati razumevanje življenja priseljencev, s poudarkom na kompleksnosti oblikovanja identitete in kulturnega pogajanja; prizadeva si ponuditi vpogled v širšo človeško izkušnjo razseljenosti in iskanja pripadnosti.

Razvoj korejsko-ameriške diasporične književnosti v Združenih državah Amerike

Da bi razumeli literarna dela Chang-Raeja Leeja, ki so del korejske diasporične književnosti v ZDA, je nujno poznati zgodnejšo književnost te diaspore. Razvoj korejske diasporične književnosti je namreč proces raziskovanja identitete, pri čemer vse te raziskave skupaj prispevajo k oblikovanju izrazite kulturne identitete.

Prvi korejski priseljenci v ZDA so leta 1902 prispeli na Havaje; to je bil začetek večjega vala korejskega priseljevanja v državo (Yi 2019, 274). Kljub temu do intenzivnejšega naseljevanja Korejcev v ZDA ni prišlo vse do obdobja po korejski vojni in sprejetju ameriškega Zakona o priseljevanju in državljanstvu (ang. Immigration and Nationality Act) leta 1965 (Oh 2007, 18). Ta val priseljencev je vodil v pojav korejsko-ameriške književnosti, ki se je sprva osredotočala na izkušnje prve generacije korejskih priseljencev in na njihovo prizadevanje prilagoditi se novi državi, ob tem pa ohraniti svojo kulturno identiteto.

Prva skupina korejskih priseljencev se je soočala s številnimi izzivi, med drugim z rasno diskriminacijo, jezikovnimi ovirami in ekonomskimi težavami. Njihova literarna dela so pogosto odražala te boje, saj so prikazovala težko realnost priseljskega življenja in napetost med ohranjanjem kulturne dediščine ter asimilacijo v ameriško družbo. Eno najzgodnejših in najvplivnejših del korejsko-ameriške književnosti je roman *East Goes West* avtorja Younghilla Kanga (강용흘), izdan leta 1937. Kang je bil korejsko-ameriški pisatelj, najbolj znan po romanu *The Grass Roof* (1931) in njegovem nadaljevanju *East Goes West: The Making of an Oriental Yankee* (1937). Poleg tega je napisal neobjavljeno dramo *Murder in the Royal Palace*, ki so jo uprizarjali tako v ZDA kot v Koreji. Roman *East Goes West* pripoveduje zgodbo mladega Korejca, ki se preseli v Ameriko z željo postati pisatelj, vendar se sooči z velikimi izzivi pri prilagajanju kompleksni ameriški družbi. Delo je pomembno ne le zaradi svoje literarne vrednosti, temveč tudi zaradi prikaza priseljske izkušnje, kar je služilo kot temelj za nadaljnji razvoj korejsko-ameriške književnosti (Choe 2006, 107).

Med drugimi zgodnjimi deli je roman *The Martyred* (1964) avtorja Richarda E. Kima (김은국), ki preučuje izkušnje korejskih intelektualcev med korejsko vojno. Raziskuje psihološke in moralne dileme posameznikov v času konflikta ter obravnava teme lojalnosti, izdaje in iskanja smisla v obdobju po vojni. Poleg tega se dotakne širših vprašanj vojne in korejskega krščanstva ter razmerja med kolektivnim trpljenjem javnosti v vojnem času in individualnimi dejavniki vere, upanja, spovedi itd. Čeprav je naracija osredotočena na dvanajst umorjenih pastorejv, Kim upošteva tudi trpljenje nedolžnih Korejcev kot celote in s tem implicitno zastavi vprašanje, ali niso Korejci prav toliko »mučniki« kot tisti moški, ki so bili umorjeni. Roman je dosegel velik komercialni uspeh; dvajset tednov je bil na lestvici najbolj prodajanih del *The New York Times*, preveden je bil v deset jezikov ter prejel nominaciji za nagrado National Book Award in Nobelovo nagrado za književnost (Gim 2023, 368).

Asian-American Literature: An Introduction to the Writings and Their Social Context (1982) avtorice Elaine Kim je še eno temeljno besedilo, ki je pomagalo uveljaviti korejsko-ameriško književnost kot samostojno študijsko področje. Njeno delo je ponudilo kritično analizo ter kontekstualizacijo družbenih in zgodovinskih sil, ki so oblikovale nastanek korejsko-ameriške književnosti. V osemdesetih in devetdesetih letih 20. stoletja je korejsko-ameriška literarna scena doživela pravi razcvet. Tako je vse več avtorjev objavljalo svoja dela ter raziskovalo širši nabor tematik in slogov. V tem obdobju so se pojavili avtorji, kot je Chang-Rae Lee, ki je leta 1995 izdal svoj prvi roman *Native Speaker*.

Roman obravnava teme identitete, asimilacije in kulturne razseljenosti skozi zgodbo Henryja Parka, korejsko-ameriškega moškega, ki dela kot vohun za političnega kandidata. Leejeva lirična proza in niansirana karakterizacija sta književnosti o priseljencih dodali novo globino, saj izpostavljata notranje in zunanje konflikte posameznikov, ki živijo med dvema kulturama.

Med pomembna dela iz tega obdobja sodi tudi eksperimentalno delo Therese Hak Kyung Cha (차학경) *Dictée* (1982), ki teme jezika, spomina in identitete obravnava s pomočjo fragmentirane večžanrske pripovedi. Cha s svojim inovativnim pristopom k naraciji izziva tradicionalne oblike ter ponuja globoko meditacijo o presečiščih osebne in kolektivne zgodovine (Oh 2007, 51).

V tem obdobju je izšlo tudi delo Garyja Paka (게리 박) *The Watcher of Wapuna and Other Stories* (1994), ki raziskuje izkušnje korejskih priseljencev na Havajih ter obravnava teme kulturne identitete, družine in skupnosti.

Korejsko-ameriška književnost se je v prvih dveh desetletjih 21. stoletja še naprej razvijala. Pojavilo se je vse več avtorjev, ki so raziskovali izkušnje druge in tretje generacije korejsko-ameriških priseljencev, pa tudi posvojencev in oseb mešanega porekla. V tem obdobju se je povečala priljubljenost korejske popularne kulture v ZDA, kar je pritegnilo več zanimanja za korejsko-ameriško književnost in kulturo. Med izstopajočimi deli tega obdobja je zbirka kratkih zgodb Krys Lee (크리스 리) *Drifting House* (2012), ki pripoveduje zgodbe o korejskih priseljencih v ZDA in njihovih potomcih. Leejine naracije osvetljujejo čustveno in psihološko zapletenost razseljenosti, pripadnosti in identitete v različnih generacijah in okoljih.

Še eno pomembno delo tega obdobja je roman Min Jin Lee (이민진) *Pachinko* (2017), ki sledi več generacijam korejske družine, živeče na Japonskem, ter se pogloblja v teme identitete, izgnanstva in trdoživosti. Delo je prejelo številne pohvale zaradi obsežne naracije in niansiranega prikaza izzivov, s katerimi so se soočali Korejci na Japonskem. Izpostavlja vprašanja diskriminacije, ohranjanja kulture in nenehnega iskanja občutka domačnosti.

Področje književnosti korejske diaspore v ZDA trenutno doživlja obdobje živahnega in raznolikega razvoja, saj pisatelji raziskujejo široko paleto tematik in slogov. Korejsko-ameriški avtorji nenehno širijo meje tega, kar korejska diasporična književnost lahko je, in ponujajo nove vpoglede v izkušnje Korejcev v ZDA, in sicer z raznolikim naborom žanrov, vključno z avtobiografskimi deli, romani, poezijo in grafičnimi romani. Sodobna avtorja Cathy Park Hong (캐시 박 홍) in Alexander Chee (알렉산더 지) sta vidna primera tega trenda. Hong v svoji pesniški zbirki *Engine Empire* (2012) uporablja izrazito kombinacijo

liričnih in pripovednih tehnik, s katerimi raziskuje teme identitete, jezika in zgodovine. Chee v svojih romanih *Edinburgh* (2001) in *The Queen of the Night* (2016) obravnava izkušnje protagonistov mešanega korejsko-ameriškega porekla, pri čemer se pogloblja v vprašanja identitete, spolnosti in zapletenosti prehajanja med različnimi kulturnimi svetovi.

Na splošno se je korejsko-ameriška književnost razvila od začetnega poudarka na težavah priseljencev k širšemu raziskovanju raznolikih izkušenj in identitet v korejski diaspori. Ta literarna tradicija še vedno odraža nenehna pogajanja o kulturni identiteti ter iskanje pripadnosti in trdoživosti priseljskih skupnosti ter s tem pomembno prispeva k bogati paleti ameriške književnosti (Joo in Lee 2008, 120).

Če povzamemo, je korejsko-ameriška književnost doživela pomembno evolucijo, od začetnega osredotočanja na priseljsko izkušnjo do širšega raziskovanja raznolikih izkušenj in identitet znotraj korejske diaspore. Ta literarna tradicija še naprej odraža neprestano pogajanje o kulturni identiteti ter iskanju pripadnosti in trdoživosti priseljskih skupnosti, s čimer pomembno prispeva k bogati paleti ameriške književnosti.

Lik Henryja Parka, protagonista romana *Native Speaker*, ni izključno individualna stvaritev Chang-Raeja Leeja, temveč pomeni kondenzacijo in arhetip razvoja korejske diasporične književnosti v ZDA.

Literarni prispevki Chang-Raeja Leeja

Chang-Rae Lee spada med osrednje osebnosti korejsko-ameriške književnosti; njegova dela so bistveno prispevala k razumevanju priseljske izkušnje in zapletenosti kulturne identitete. Kot korejsko-ameriški romanopisec ponuja dragocen vpogled v življenje priseljencev ter v kompleksno dinamiko kulturne asimilacije in pogajanja o identiteti. Njegova literarna dela se odlikujejo po literarni prozi, slikoviti karakterizaciji in poglobljeni analizi korejsko-ameriške izkušnje, zaradi česar je postal ključna osebnost sodobne ameriške književnosti.

Chang-Rae Lee se je rodil v Južni Koreji leta 1965 in se kot triletni deček z družino preselil v ZDA. Odraščal je v okrožju Westchester v zvezni državi New York ter obiskoval elitno internatsko srednjo šolo Phillips Exeter Academy v New Hampshiru. Diplomiral je iz angleškega jezika na univerzi Yale in kasneje končal magisterij iz ustvarjalnega pisanja na Univerzi v Oregonu. Njegovo akademsko izobraževanje mu je zagotovilo trdno podlago za literarno

kariero in ga opremilo z veščinami, potrebnimi za ubeseditev raznolikih izkušenj priseljencev.

Osrednje teme Leejevega pisanja so identiteta, migracija in izkušnje priseljencev. Pogosto raziskuje, kako posamezniki krmarijo med kulturnimi razlikami in družbenimi pričakovanji. Njegov prvenec, roman *Native Speaker* (1995), velja za prelomno delo, ki raziskuje življenje Henryja Parka – korejsko-ameriškega moškega, ki se ukvarja s svojo kulturno identiteto, medtem ko dela kot vohun za političnega kandidata. Zapleten prikaz Henryjevih notranjih in zunanjih konfliktov je prejel številne pohvale kritikov in avtorju prinesel nagrado Hemingway Foundation/PEN Award za knjižni prvenec. Roman *Native Speaker* še vedno velja za temeljno delo korejsko-ameriške književnosti, ki je znano po svoji pronicljivi obravnavi zapletenih vprašanj, povezanih z asimilacijo in kulturno razseljenostjo (Jeong 2018, 83–95).

Poleg tega romana je Lee napisal še več drugih pomembnih del. V delu *A Gesture Life* (1999) preučuje življenje korejsko-ameriškega moškega, ki se je boril v drugi svetovni vojni in se spopada s posledicami svojih preteklih dejanj. Tako kot veliko drugih Leejevih del se tudi ta roman odlikuje po poglobljenem psihološkem vpogledu ter sposobnosti razjasnitve zapletenih vidikov kulturne in osebne identitete. V romanu *Aloft* (2004), ki je bil v finalnem izboru za nagrado National Book Award, avtor pozornost preusmeri na ameriško predmestje, vendar nadaljuje z raziskovanjem tematik identitete in pripadnosti. Med njegovimi drugimi romani sta še *The Surrendered* (2010), ki obravnava posledice korejske vojne, in *On Such a Full Sea* (2014), distopična pripoved, ki združuje spekulativno fikcijo in družbeni komentar. Njegova najnovejša knjiga, *My Year Abroad* (2021), pomeni nadaljnji napredek v njegovi pripovedni tehniki ter ponuja nov pogled na medkulturna srečanja in osebno preobrazbo.

Leejev položaj profesorja kreativnega pisanja na univerzi Stanford še dodatno krepi njegovo predanost spodbujanju rasti novih literarnih glasov in poglobljenemu razumevanju izkušenj priseljencev. Pomembno je vplival ne le na ameriško sodobno književnost, ampak tudi na korejsko književnost. Vsi njegovi romani so prevedeni v korejščino, roman *Native Speaker* pa je bil preveden dvakrat, kar kaže na prizadevanje založnikov in urednikov, da izboljšajo kakovost korejskih prevodov Leejevih del (Bang 2009).

Poleg korejščine so Leejeve romane prevedli v več kot 20 drugih jezikov, kar dokazuje njihovo globalno pomembnost in privlačnost. Njegova sposobnost ujeti nianse in zapletenost kulturne identitete ga je skupaj z njegovim

prepričljivim pripovedništvom uveljavila kot spoštovano in vplivno osebnost v sodobni književnosti.

Literarni opus Chang-Raeja Leeja ponuja globok vpogled v korejsko-ameriško izkušnjo ter v širše teme migracije, identitete in kulturne asimilacije. Njegova dela ne bogatijo le področja diasporične književnosti, ampak ponujajo tudi zanimivo perspektivo, skozi katero lahko razumemo večplastno naravo življenja priseljencev. Izkušnja Leeja samega v tem obdobju je sorodna izkušnji njegovega glavnega lika, Henryja, iz romana *Native Speaker*. Lee je do danes dosegel znaten literarni in družbeni uspeh, vendar je v zgodnjih fazah svoje priselitve doživljal enake jezikovne izzive kot Henry ter gojil enako željo po amerikanizaciji prek usvojitve jezika. Istočasno je s svojimi literarnimi deli vztrajno ohranjal svojo korejsko identiteto (t. i. korejskost) in jo vztrajno ohranja še danes. Začetkom Leejevega iskanja identitete lahko sledimo vse do Henryja.

Henry Park: Spopadanje z identiteto v romanu *Native Speaker*

Roman *Native Speaker* iz leta 1995, ki ga je napisal avtor korejske diaspore Chang-Rae Lee, predstavlja zanimivo zgodbo Henryja Parka, korejsko-ameriškega moškega, ki je delal za korejsko-ameriškega politika v velikem mestu. Henry je izjemno kompleksen in subtilen lik, čigar izkušnje z identiteto in pripadnostjo so v romanu podrobno raziskane.

Strukturo romaneskne pripovedi lahko povzamemo takole:

V romanu *Native Speaker* Chang-Rae Lee pojme identitete, asimilacije in izkušnje priseljencev preučuje skozi življenje Henryja Parka, korejsko-ameriškega priseljenca prve generacije, ki dela kot industrijski vohun v New Yorku. Osebna kriza, ki jo Henry doživi, se začne z odhodom njegove žene Lelie, ki ga zapusti zaradi njegove čustvene nedostopnosti in skrivnostne narave. To sproži njegovo introspektivno popotovanje. Profesionalno je Henry zaposlen v tajni obveščevalni agenciji, kjer dobi nalogo, da se infiltrira v volilno kampanjo Johna Kwanga, vplivnega korejsko-ameriškega politika, ki je kandidat za župana. Henry se vse bolj vpleta v Kwangovo vizijo večje politične zastopanosti in družbene pravičnosti, zaradi česar začne doživljati konflikt med profesionalnim in osebnim življenjem. To je posledica dejstva, da mora svoje poklicne obveznosti uravnotežiti z naraščajočim občudovanjem Kwanga, ki mu postane nadomestna očetovska

figura. Pripoved je prepletena s spomini na Henryjevo otroštvo in napet odnos z njegovim očetom, gospodom Parkom, ter globokim vplivom, ki ga je imela zgodnja smrt njegove matere. Smrt Henryjevega sina Mitta in posledični razpad njegovega zakona sta še dodatno okrepila njegov notranji konflikt, povezan s kulturno identiteto in občutkom odtujenosti. Ko Henry postopoma odkriva informacije, ki bi lahko škodile Kwangovi kampanji, hkrati pa vzpostavi pristne odnose v korejsko-ameriški skupnosti, njegova lojalnost in občutek pripadnosti postajata čedalje bolj zapletena. Roman doseže vrhunec s požarom v Kwangovem volilnem štabu; ta vodi v krizo, ki Henryja prisili, da se sooči z moralnimi posledicami svojih dejanj. V tem, kar sledi, Henry ponovno oceni svojo identiteto in položaj v družbi ter prizna svoj dvojni status insiderja in outsiderja. V romanu Lee tako ponuja ganljivo in večplastno raziskovanje priseljske izkušnje, pri čemer osvetli krhko ravnovesje med asimilacijo in kulturno identiteto.

Henry je sin korejskih priseljencev, ki izjemno cenijo izobraževanje in asimilacijo. Kljub željam staršev pa čuti odtujenost tako od korejske kot ameriške kulture. Čeprav tekoče govori angleško, se nikoli ne počuti popolnoma sprejete v ameriški način življenja. Poleg tega njegova jezikovna dvojnost odraža njegov širši boj s kulturno identiteto. Henry težko izraža svoje želje in čustva tistim okoli sebe, kar še dodatno zapleta njegovo identiteto.

V vlogi vohuna ima Henry nalogo, da se infiltrira v korejsko-ameriško skupnost v New Yorku ter zbira informacije o njenih političnih stališčih in dejavnostih. Ko se vedno bolj vključuje v to skupnost, začne vzpostavljati pomembne odnose ter dvomiti o lastni lojalnosti in motivaciji. Njegova interakcija z Johnom Kwangom, korejsko-ameriškim politikom, je še posebej transformativna. Kwang ga spodbuja, naj ponovno premisli o svojih vnaprejšnjih predsodkih in svojo skupnost vidi v novi luči. Kwang je uspešen korejsko-ameriški poslovnež, ki je Henryju vzornik in očetovska figura. Henry ima o njem dobro mnenje in se želi od njega veliko naučiti. Kwang je karizmatičen voditelj, sposoben prepričevanja ljudi in pridobivanja njihove podpore. Henry v njem vidi model priseljenca, nasproten modelu, ki ga je predstavljal njegov biološki oče. Kljub temu Henry na koncu ugotovi, da je tudi Kwang sebičen človek. S svojim »lažnim« načinom obstoja Kwang ponazarja enega od načinov, kako lahko tujec preživi. Henry to dojame in se nauči preživeti na svoj način.

Roman Henryja prikazuje kot lik, ki se spopada z globokimi vprašanji identitete, lojalnosti in pojma domovanja. Svojo korejsko dediščino si prizadeva spraviti z ameriško vzgojo in išče občutek pripadnosti v družbi, v kateri se nenehno počuti potisnjenega na rob. Njegovo potovanje zaznamuje nujnost

sprejemanja težkih odločitev o tem, v kolikšni meri naj se drži pričakovanj in predpostavk zunanjih sil ter v kolikšni meri naj daje prednost svoji identiteti.

Ena osrednjih tem romana *Native Speaker* je kompleksnost priseljenske izkušnje ter pogajanje med različnimi kulturnimi vrednotami in pričakovanji. Lee spretno preuči Henryjevo stisko v tem kontekstu, ko je ujet med dvema kulturama in se trudi, da bi našel občutek pripadnosti. Bistvo Henryjeve krize identitete lahko strnemo v dva temeljna elementa. Prvi se nanaša na jezik. Kot korejski Američan Henry stremlji k celovitemu obvladavanju angleškega jezika. To je tudi razlog, zakaj ignorira svoje korejske starše, ki ne znata dobro angleško in želita, da bi njun sin govoril popolno angleščino. Omembe vredno je, da je Henryjeva žena govorna terapevtka. Drugi dejavnik je njegov poklic. Svoji inteligenci in akademski odličnosti navkljub Henry ne zaseda vidnega mesta v večinski družbi. Ima stalno zaposlitev, vendar je narava njegovega dela taka, da o njem ne more odkrito govoriti z drugimi, saj dela kot vohun.

Ta elementa sta obravnavana v zaključku romana. Medtem ko se spopada s svojo identiteto, se Henryjevi pogledi na jezik in njegov poklic razvijajo, kar ga spodbudi k ukrepanju. Zaposli se pri tujih državljanih, ki imajo omejeno znanje angleškega jezika, in sodeluje s svojo soprogo. To kaže, da ga žene želja pomagati posameznikom, ki se soočajo s podobnimi izzivi, s katerimi se sooča sam. Poleg tega roman obravnava vprašanje identitete ter bralce spodbuja k razmišljanju o naravi identitete in načinih, na katere jo oblikujejo naše izkušnje in interakcije.

Henry Park je obkrožen z vrsto likov, ki vsak na svoj način prispevajo k njegovemu raziskovanju identitete in kulturnega konflikta. Njegova odtujena žena Lelia Park je govorna terapevtka iz premožne škotsko-ameriške družine z Vzhodne obale. Odnos med Henryjem in Lelio ponazarja kulturne in čustvene razdalje, s katerimi se mora Henry spoprijeti. Smrt njunega sina Mitta Parka v starosti sedmih let je za zakonca Park vir globoke žalosti in zaznamuje prelomni trenutek v Henryjevem čustvenem razvoju. John Kwang, korejsko-ameriški politik, ki kandidira za župana New Yorka, Henryju postane nadomestni oče. Kwang predstavlja težnje in protislovja, ki so neločljivo povezana s priseljensko izkušnjo. Druga pomembna oseba je Emile Luzan, filipinsko-ameriški terapevt, za katerim Henry sprva vohuni, a se z njim sčasoma spoprijatelji. Emile Henryju pomaga pri okrevanju od travme zaradi Mittove smrti, s čimer ponazarja potencial za medkulturno razumevanje in podporo. Pripoved o lojalnosti in osebni integriteti dodatno zaplete lik Sherrie Chin-Watt, pomočnice Johna Kwanga za odnose z javnostmi, ki ima razmerje s tem politikom. Henryjev oče,

gospod Park, človek z visokimi pričakovanji in tradicionalnimi vrednotami, je bil nekoč industrijski inženir v Koreji, njegove vrednote pa so pomembno oblikovale Henryjevo identiteto. Zgodnja smrt Henryjeve matere zaradi raka, ko je bil star deset let, je imela globok vpliv na njegov čustveni razvoj. Dennis Hoagland, Henryjev nadrejeni v vohunski agenciji, ponazarja poklicne pritiske in etične dileme, s katerimi se Henry sooča v svoji dvojni vlogi vohuna. Služkinja (Ahjuma), mlada Korejka, ki je za Henryja skrbela v njegovem otroštvu, predstavlja njegovo povezavo s korejskimi koreninami. May Kwang, žena Johna Kwanga, predstavlja kompleksnost in osebne žrtve, ki so neločljivo povezane z institucijo priseljenskih porok. Poleg tega v zgodbo vstopi Sophie, Jackova italijansko-ameriška žena, ki dodaja še eno plast kulturne raznolikosti. Jack, Henryjev najboljši prijatelj in sodelavec, je grškega porekla, kar poudarja skupne izkušnje priseljencev z različnimi ozadji. Janice Pawlowsky, Henryjeva vodja kampanje za Johna Kwanga, je večša krmarjenja po profesionalnem svetu političnih kampanj. Smrt Eduarda Fermina, latinskoameriškega moškega, ki je idoliziral Johna Kwanga in umrl v požaru v Kwangovem volilnem štabu, ponazarja teme idealizma in izdaje. Pete Ichibata, japonski kolega, ki je znan po svojem smislu za nespodoben humor in pretiranem uživanju alkohola, je primer večplastne in včasih neskladne izkušnje priseljencev. John Kwang mlajši, sin Johna in May, ima težave v šoli in služi kot opomnik na Henryjevega sina Mitta. Peter Kwang, brat Johna mlajšega, predstavlja naslednjo generacijo, ki se spopada s svojo dvojno dediščino. Lelijini starši predstavljajo kulturna in generacijska nasprotja v Henryjevi širši družini, medtem ko Molly, Lelijina prijateljica in umetnica, Leliji nudi podporo med ločitvijo od Henryja.

Liki v Henryjevem okolju niso izključno Američani in vsi se spopadajo s svojo identiteto. Ti liki neposredno in posredno vplivajo na Henryja; prav skozi odnose s temi osebami Henry najde razumevanje za samega sebe.

Med liki pa Henry ostaja osrednja osebnost, s pomočjo katere roman raziskuje primarne tematike, povezane s priseljenkim bojem za identiteto.

Omeniti je treba, da obstajajo opazne podobnosti med Henryjem Parkom in avtorjem Chang-Rae Leejem. Oba sta korejska Američana 1,5. generacije, ki sta se v zgodnjem otroštvu preselila v ZDA in se soočila s težavami pri usklajevanju dvojne kulturne identitete. Oba sta bila socializirana v okoljih, ki so poudarjala asimilacijo, hkrati pa sta občutila, da sta večna outsiderja. Leejeve osebne izkušnje nedvomno vplivajo na njegovo slikovito upodobitev Henryjevih bojev z identiteto, pripadnostjo in kulturno lojalnostjo. Avtobiografski element romanu daje občutek pristnosti, saj Lee črpa iz lastnih spoznanj in izkušenj,

da oblikuje Henryjev lik in njegovo narativno potovanje. Kot že omenjeno, se Henryjeva identitetna dilema do konca romana delno razreši. Po odkritju negativnih učinkov priseljencev, kot je Kwang, ki se poskušajo asimilirati, Henry spozna, da to ni ne ustrezna ne edina rešitev. Prav tako spozna, da so pomembna tudi življenja priseljencev, ki niso integrirani v prevladujočo kulturo, vendar si kljub izzivom, s katerimi se soočajo, pridno prizadevajo za napredek. Na koncu Henry razmišlja o svojih prihodnjih možnostih, tako da bi pomagal tistim, ki si prizadevajo za usvojitev angleškega jezika. Roman se konča brez dokončnega odgovora in namesto tega postavi novo vprašanje – verjetno eno najpomembnejših vprašanj v procesu oblikovanja identitete.

Roman *Native Speaker* je prepričljivo in niansirano raziskovanje korejsko-ameriške izkušnje, ki raziskuje zapletenost identitete, pripadnosti in lojalnosti. Skozi Henryjevo potovanje Lee osvetljuje boj priseljencev za mesto v družbi, ki jih pogosto marginalizira. Roman je ganljiva refleksija o izkušnji priseljencev, ki bralcem ponuja globoko razumevanje izzivov in kompleksnosti, s katerimi se soočajo tisti, ki se spopadajo z več kulturnimi identitetami.

Da bi v celoti razumeli Henryja, glavnega junaka romana *Native Speaker*, ga je treba preučiti z več zornih kotov. V tej študiji ga analiziram s pomočjo treh različnih pristopov in ga obravnavam kot diasporično osebnost. Ta pristop omogoča celovito razumevanje njegovega lika ter širših tematik identitete, pripadnosti in kulturnega pogajanja v romanu.

Identiteta in asimilacija v romanih *Native Speaker* in *Črna koža, bele maske*

Najučinkovitejša metodologija za Henryjevo analizo je analiza skozi prizmo teorije Frantza Fanona, ki se široko uporablja na področju literarne kritike. Fanonova perspektiva namreč ponuja poglobljen okvir za razumevanje psiholoških in kulturnih konfliktov, s katerimi se soočajo posamezni pripadniki diaspore.

Delo Frantza Fanona *Črna koža, bele maske* je temeljno delo postkolonialne teorije, ki ponuja poglobljeno raziskavo psiholoških učinkov kolonializma in rasizma na posameznike. V tem kritičnem besedilu Fanon trdi, da kolonializem in rasizem v temnopoltih ljudeh ustvarjata vsesplošen občutek manjvrednosti, kar vodi do občutkov samosovraštva in kompulzivne potrebe po asimilaciji v prevladujočo kulturo. Fanon preučuje, kako se jezik in kulturne

norme uporabljajo za krepitev dinamike moči in ohranjanje *statusa quo*, kar ima globok psihološki vpliv na kolonizirane ljudi.

Chang-Rae Lee v romanu *Native Speaker* na podoben način raziskuje psihološke učinke asimilacije in težave, s katerimi se soočajo priseljenci pri spopadanju s kulturnimi razlikami in pričakovanji. Glavni junak Henry Park se znajde ujet med dvema kulturama in se trudi najti občutek pripadnosti v eni od njiju. Nenehno se spopada s svojo identiteto in poskuša svojo korejsko dediščino uskladiti s svojo ameriško vzgojo. Podobno kot Fanonovo delo tudi *Native Speaker* postavlja kritična vprašanja o dinamiki moči, ki je neločljivo povezana s kulturno asimilacijo, in o načinih, na katere posameznike oblikujejo njihove izkušnje (Chang 2021, 137).

Fanonovo raziskovanje v delu *Črna koža, bele maske* je zaznamovano z uporabo psihoanalitične teorije in globokim skokom v nezavedno, s čimer ponazarja, kako kolonialni podaniki ponotranjijo podrejenost, ki jim je bila vsiljena. Fanon preučuje, kako zlasti temnopolti posamezniki prevzemajo vedenje in odnos kolonizatorjev, ker si želijo, da bi bili sprejeti v družbi, ki jih marginalizira. Ta proces pogosto vodi do odtujitve od lastnih kulturnih korenin in razdrobljenega občutka jaza.

V romanu *Native Speaker* življenje Henryja Parka odraža te tematike, ko se spopada s svojo dvojno identiteto. Kot korejski Američan se poskuša asimilirati z obvladovanjem angleškega jezika in sprejemanjem ameriških kulturnih norm, v upanju, da bo našel sprejetost in uspeh. Njegovo tekoče znanje angleškega jezika in sposobnost orientacije v ameriški družbi ga pogosto postavljata v nasprotje z njegovo korejsko dediščino, kar ustvarja vztrajen notranji konflikt.

V kolonialnem kontekstu sposobnost govorjenja jezika dominantne države spodbuja občutek identifikacije z dominantno kulturo in dojemanje relativno višjega položaja v kolonizirani družbi. Francosko govoreči v nekdanjih francoskih kolonijah so doživeli ta pojav; Henry, glavni junak romana *Native Speaker*, pa v tem, da lahko prosto govori angleško, vidi vir moči. Vendar pa je kljub temu, da zna govoriti jezik, zanj nemogoče, da bi postal materni govorec. To je osrednja tema tega romana. Fanonovo delo poudarja tudi destruktiven vpliv prevzemanja jezika in kulture kolonizatorja, saj trdi, da to prevzemanje okrepi občutek manjvrednosti koloniziranega posameznika in ohranja neravnovesje moči. V romanu *Native Speaker* Henryjeva raba angleščine kot sredstva za prevlado, zlasti nad svojimi korejskimi starši, poudarja to dinamiko. Njegovo obvladanje jezika tako postane orodje za opolnomočenje kot vir globokih notranjih sporov, kar ponazarja zapletene medsebojne vplive med jezikom, močjo in identiteto.

Poleg tega Fanon in Lee uporabljata zapleten in niansiran slog pisanja, ki bralce izziva, da se močno poglobijo v obravnavane tematike. Fanonova uporaba psihoanalitične teorije za raziskovanje nezavednih učinkov kolonializma in Leejeva lirična proza ter slikovita karakterizacija poudarjajo psihološke in čustvene razsežnosti njunih tematik. Čeprav sta bili deli *Črna koža, bele maske* in *Native Speaker* napisani v različnih zgodovinskih in kulturnih kontekstih, imata podobne skrbi in teme. Obe ponujata prepričljive vpogled v zapletenost identitete in načine, na katere kulturne norme in dinamika moči oblikujejo naše razumevanje nas samih in sveta okoli nas.

V romanu *Native Speaker* Henry poskuša skriti svojo identiteto z »rumeno kožo« (namesto »črno kožo«), in sicer tako, da si nadene »belo masko« angleškega jezika. Natančneje, njegova raba angleščine kot orožja za prevlado nad svojimi korejskimi starši je podobna vedenju domačinov francoskih kolonij, ki so tekoče govorili francosko, da bi si pridobili naklonjenost in sprejemanje kolonizatorjev.

Če Henryjev lik preučimo skozi prizmo Fanonovega dela *Črna koža, bele maske*, pridobimo globlje razumevanje priseljenske izkušnje in globokih psiholoških učinkov kulturne asimilacije. Zlasti je pomembno, da jezik, ki ga uporablja dominantna sila, in znanje tega jezika postaneta maska, s pomočjo katere se lahko dominantna sila skrije.

Obe besedili osvetljujeata nenehno prizadevanje za identiteto in pripadnost, s katerim se soočajo posamezniki, ki se gibljejo v več kulturnih okoljih, in ponujata neprecenljive poglede na človeško stanje v kontekstu postkolonialnih in diasporičnih izkušenj.

Koncept »manj tujega« človeka pri razumevanju Henryja Parka

Drugo analitično orodje za preučevanje Henryja Parka je koncept »manj tujega« človeka (ang. *lesser stranger*); ta izraz je bil uveden razmeroma nedavno (Kang 2021).

Za razliko od svojih staršev Henry v Ameriki ni »popoln tujec/popoln Korejec«. Vendar pa ostaja tujec / nepopoln Američan tako po videzu kot po poteku svojega življenja. Zato je potreben koncept, ki opredeljuje njegov edinstven položaj v ameriški družbi, in tako predlagam koncept »manj tujega« človeka, da opišem Leejev prikaz stanja, ki ni povsem odtujeno od skupine. Čeprav

je Henry umeščen v stanje obstoja, kjer je opredeljen s poimenovanjem dveh skupin (ang. *hyphenated condition*, ker v angleškem jeziku pripadnost dvema skupinama izrazimo tako, da njuni imeni povežemo s pomišljajem) (Lee 2018, 122–23), je bližje skupini, v katero je prišel in v njej ostal, kot skupini, ki jo je zapustil. Za razliko od posameznikov, ki pripadajo dvema skupinama in ki svojo identiteto pogosto utemeljujejo na identiteti »nas« iz skupine, ki so jo zapustili, »manj tuji« človek izkazuje bolj kompleksne težnje. Ohrani samorefleksivni pogled tujca, vendar ima hkrati subjektivni interes v osebnih zadevah. Takšni posamezniki svojo identiteto običajno utemeljujejo na identiteti »nas« iz skupine, v kateri ostajajo. Posledično je jezik »manj tujega« človeka jezik skupine, v kateri ostaja, odnosi, ki jih skuša vzpostaviti, pa so usmerjeni k identiteti »nas« znotraj te skupine. Celo svoje pretekle odnose v skupini, ki jo je zapustil, lahko dojema z nove perspektive skupine, v kateri se zdaj nahaja. Z drugimi besedami: dvojni vprašanji jezika in pripadnosti (oziroma poklica) sta temeljna elementa Henryjeve zmede, povezane z identiteto.

Za ponazoritev tega koncepta si oglejmo identiteto »nas« v skupini, ki jo je nekdo zapustil – v kateri je ta človek manj tujec in je torej »manj tuji« človek –, ter identiteto »nas« v skupini tam, kjer zdaj ostaja. To pomaga vizualizirati položaj »manj tujega« človeka, ki visi med dvema kulturnima sferama. Čeprav je mogoče trditi, da Lee sam pripada skupini, v kateri ostaja – torej Ameriki –, je treba like v njegovih romanih, še posebej take, kot je Henry v njegovih zgodnejših delih, brati kot primere »manj tujih« ljudi. Ta koncept nam omogoča boljše razumevanje kompleksne narave korejsko-ameriške izkušnje ter načinov, kako se posamezniki spopadajo z napetostjo med svojo preteklo in sedanjo kulturno identiteto.

Koncept »manj tujega« človeka je še posebej relevanten za Henryjevo izkušnjo v romanu *Native Speaker*. Za razliko od svojih staršev, ki so vidneje odtujeni od ameriške kulture, Henry pooseblja bolj niansirano obliko odtujenosti. Obvlada jezik in je kulturno prilagojen ameriškim normam, vendar ga družba in njegovi lastni notranji boji nenehno opominjajo na njegovo drugačnost. Ta dvojna zavest Henryja postavlja v liminalni prostor – ni popolnoma sprejet niti v kulturi, ki jo je podedoval, niti v kulturi, ki jo je sprejel; vendar tudi ni popolnoma odtujen od nobene od njiju.

Poleg tega Henryjevo poklicno življenje vohuna še dodatno poudari njegov status »manj tujega« človeka. Vloga vohuna zahteva prikrivanje lastne identitete, hkrati pa zahteva občutek pripadnosti. Koncept »manj tujega« človeka zajema to dvojnost in izpostavlja nenehno pogajanje o identiteti, ki opredeljuje Henryjev obstoj tako v profesionalnem kot zasebnem življenju.

Z uporabo okvira »manj tujega« človeka pri analizi Henryjevega lika pridobimo globlji vpogled v priseljsko izkušnjo, prikazano v romanu *Native Speaker*. Ta koncept osvetljuje zapleteno dinamiko kulturne asimilacije in osebne preobrazbe, ki jo spremlja. Henryjeva pot ponazarja širšo korejsko-ameriško izkušnjo, opredeljeno z nenehnim iskanjem ravnotežja med sprejemanjem nove kulturne identitete in spoštovanjem lastnih korenin.

Skratka, koncept »manj tujega« človeka je dragocen pristop za preučevanje Henryjevega lika v romanu *Native Speaker*. Poudarja kompleksnost oblikovanja identitete pri priseljencih, ki se – tako kot Henry – znajdejo ujeti med dvema svetovoma. To analitično orodje obogati naše razumevanje romana in ponuja niansiran vpogled v korejsko-ameriško izkušnjo, pri čemer izpostavlja večplastno naravo kulturne integracije in osebne identitete.

Koncepta parija in parvenija Hannah Arendt pri analizi diasporične identitete

Hannah Arendt je ustvarila obsežen opus del o naravi človeškega bitja in je ena najvplivnejših diasporičnih avtoric vseh časov. Njena razprava »Rahel Varnhagen: Življenje judovske ženske« ponuja poglobljeno raziskovanje življenja judovske ženske v zgodnjem 19. stoletju v Berlinu. Avtorica se osredotoča na Rahelino prizadevanje, da bi premagovala družbene in kulturne ovire, ki jih je vsiljevala pretežno krščanska družba (Arendt 2022).

Ta esej uvaja dva ključna koncepta, ki sta bistvena za razumevanje Rahelinih položaja: parija in parveni. Ta koncepta ne osvetlujeta le življenja osrednjega lika, temveč ponujata tudi dragocen okvir za analizo kompleksnosti asimilacije in identitete v drugih kontekstih, vključno z romanom Chang-Raeja Leeja *Native Speaker*.

Hannah Arendt parijo opredeli kot posameznika, ki je izključen iz družbe zaradi svoje inherentne identitete. Judovstvo Rahele Varnhagen je bilo razlog, da je v nemški družbi veljala za parijo. Kljub njenim prizadevanjem, da bi se asimilirala in prilagodila pravilom ter običajem dominantne kulture, je ostajala outsiderka in ni bila nikoli povsem sprejeta. Parveni pa je, nasprotno, tisti posameznik, ki skuša položaj parije preseči s posvajanjem vrednot in vedenja dominantne kulture. Hannah Arendt trdi, da so bili Rahelini poskusi, da bi dosegla status parvenijke, v končni fazi neuspešni, saj se ni nikoli mogla povsem izogniti marginalizaciji, ki je izvirala iz njene judovske identitete.

Potopitev Hannah Arendt v življenje Rahele Varnhagen je pomembna zaradi podrobne obravnave izkušenj judovskih žensk v nemški družbi 19. stoletja. Njena pojma pariye in parvenija ponujata globoke vpogled v kompleksnost asimilacije in identitete, ki še vedno odmevajo v sodobnih razpravah o marginaliziranih skupinah in družbeni izključenosti (Pitkin 2000, 71).

Ti teoretični konstrukti so posebej relevantni za analizo lika Henryja Parka v romanu *Native Speaker*. Sprva si Henry prizadeva doseči status parvenija, saj si prizadeva za popolno prilagoditev, da bi postal idealen Američan. Za Henryja doseganje tega statusa vključuje obvladovanje angleškega jezika v taki meri, da bi ga lahko dojemali kot maternega govorca. Vendar pa Henry, skladno s teorijo Hannah Arendt, kljub prizadevanjem za asimilacijo ohranja občutek tega statusa pariye. Ostaja outsider, ujet med svojo korejsko dediščino in ameriškimi kulturnimi normami.

Henryjeva izkušnja zajema napetost med pariyo in parvenijem, kot jo opisuje Hannah Arendt. Njegov lik uteleša boj številnih priseljencev, ki jih kljub poskusom asimilacije nenehno opominjajo na njihov status obstrancev. Henry obstaja kot »manj tuji« človek, ki se spopada z deljeno identiteto, kar ga postavi v položaj, ki ni ne v celoti znotraj in ne v celoti zunaj ameriške družbe. Ni »popoln tujec« kot njegovi starši, ki so bolj vidno odtujeni od ameriške kulture, vendar tudi ni povsem asimiliran. Ta niansiran položaj naredi Henryja za arhetipski lik v diasporični književnosti, ki odraža kompleksnost kulturne identitete in asimilacije.

Dvojna koncepta Hannah Arendt ne osvetlujeta samo Henryjevega lika, temveč ponujata tudi dragocen okvir za razumevanje drugih likov v diasporični književnosti. Z raziskovanjem Henryjeve notranjosti lahko s pomočjo teoretskega okvira Hannah Arendt pridobimo globlji vpogled v mnogoplastno naravo identitete v kontekstu migracije in asimilacije. Analiza Hannah Arendt pomaga artikulirati vztrajne izzive, s katerimi se soočajo posamezniki, ki, tako kot Henry, stojijo na presečišču več kulturnih identitet.

Poleg tega Henryjevo poklicno življenje vohuna še dodatno zapleta njegovo identiteto. Njegova vloga zahteva, da se brezhibno zliva z različnimi kulturnimi okolji in svojo outsidersko perspektivo uporablja za zbiranje obveščevalnih podatkov. Ta dvojnost zrcali njegovo osebno življenje, v katerem se nenehno prilagaja, da bi usklajeval svojo korejsko dediščino in ameriška družbena pričakovanja. Koncept »manj tujega« človeka učinkovito zajema to dvojnost, saj poudarja nenehno pogajanje o identiteti, ki definira Henryjev obstoj.

Poleg družbene dinamike asimilacije koncepta pariye in parvenija poudarjata psihološke dimenzije identitete. Parija, ki se nenehno zaveda svoje

izključenosti, razvije samorefleksivno in pogosto kritično perspektivo družbe. Parveni na drugi strani ponotranji norme dominantne kulture, vendar ga preganja neizbežen občutek drugačnosti. Lik Henryja Parka to psihološko napetost ponazarja na slikovit način. Njegovi poskusi jezikovne prevlade nad korejskimi starši, pri katerih uporablja angleščino kot orodje opolnomočenja, odražajo njegov ponotranjeni konflikt. Kljub obvladanju jezika Henry svoje dediščine nikoli ne more v celoti prikriti, tako kot tudi Rahela Varnhagen ni mogla ubežati svoji judovski identiteti.

Koncepta parije in parvenija zagotavljata globok okvir za razumevanje lika Henryja Parka v romanu *Native Speaker* in poudarjata zapleteno dinamiko oblikovanja identitete pri priseljencih, ujetih med dvema svetovoma. Ta analitični okvir obogati razumevanje romana in ponuja niansirano perspektivo korejsko-ameriške izkušnje, saj poudarja kompleksen preplet kulturne integracije in osebne identitete. S pristopom Hannah Arendt dobimo jasnejšo sliko priseljskega boja, ki razkriva globino in vztrajnost vprašanj, povezanih z identiteto v diasporičnih narativih.

Zaključek

Ta študija preučuje roman *Native Speaker* avtorja Chang-Raeja Leeja in raziskuje kompleksne identitetne konflikte Henryja Parka. Uporablja teoretska okvira iz konceptov Hannah Arendt o pariiji in parveniju ter iz raziskovanja identitete Frantza Fanona v delu *Črna koža, bele maske*. Z uporabo teh analitičnih okvirov smo osvetlili širšo korejsko-ameriško izkušnjo ter tako prispevali k aktualnim razpravam na teme diaspore, identitete in kulturne integracije.

Henry Park, korejsko-ameriški priseljenec 1,5. generacije, ponazarja naspotujoče si pritiske kulturne asimilacije in ohranjanja dediščine. Njegov lik predstavlja večplastno upodobitev večplastnih izkušenj priseljencev, ki živijo med dvema svetovoma, vendar v celoti ne pripadajo nobenemu. Zato je izraz »manj tuji« človek ustrezen opis Henryjevega obstoja, ki se nahaja med popolno odtujenostjo in popolno asimilacijo. Ta niansirana identiteta je ključnega pomena za globlje razumevanje širših tem, ki so raziskane v romanu. Analiza življenja Rahel Varnhagen skozi perspektivo parije in parvenija Hannah Arendt je prinesla pomembne vpoglede v Henryjev lik. Henry je sprva skušal doseči status parvenija s tem, da je izpopolnil svojo angleščino in sprejel ameriške kulturne norme, vendar ga je preganjal njegov inherentni status parije, saj ni

mogel v celoti ubežati svoji korejski dediščini. Ta dvojnost je osrednji vidik priseljenske izkušnje, saj osvetljuje psihološke in družbene izzive asimilacije. Fanonovo preučevanje psiholoških posledic kolonializma in rasizma je podobno Henryjevim izkušnjam. Fanonova trditev, da sprejemanje jezika in kulture kolonizatorja krepi občutek manjvrednosti, se odraža v Henryjevem notranjem konfliktu. Kljub obvladanju jezika postane njegova uporaba angleščine tako orodje opolnomočenja kot vir globoke notranje stiske, ki odseva kompleksen preplet jezika, moči in identitete. Koncept »manj tujega« človeka ponuja dragocen okvir za razumevanje Henryjevega lika. Ta koncept zajema nenehen proces oblikovanja identitete, ki opredeljuje Henryjev obstoj. Umeščen je med dvema kulturnima in družbenima kontekstoma, med korejsko dediščino in ameriško družbo. Posledično zaseda liminalni prostor, v katerem ni niti povsem sprejet niti povsem odtujen. To analitično orodje krepi razumevanje romana in ponuja prefinjen vpogled v korejsko-ameriško izkušnjo.

Henryjevo poklicno življenje vohuna dodatno zapleta njegovo identiteto, saj od njega zahteva, da sprejema kulturne norme različnih okolij, hkrati pa ohranja perspektivo outsiderja. Ta dvojnost se odraža v njegovem osebnem življenju, v katerem se mora nenehno prilagajati, da bi svojo dvojno dediščino uskladil z družbenimi pričakovanji. Z uporabo tega analitičnega okvira roman *Native Speaker* osvetljuje izzive, s katerimi se priseljenci soočajo pri vzpostavljanju občutka pripadnosti v družbi, ki jih pogosto marginalizira.

V tem delu Chang-Rae Lee skozi lik Henryja Parka predstavi niansirano in zapleteno upodobitev korejsko-ameriške izkušnje. Kompleksnost in konflikti Henryjevih izkušenj kot »manj tujega« človeka osvetlujejo izzive, s katerimi se sooča veliko korejskih Američanov, ko se spopadajo z identiteto, kulturo in pripadnostjo v Združenih državah Amerike. Z raziskovanjem Henryjeve identitete tako outsiderja kot povzpeticnika lahko pridobimo globlje razumevanje, kako se posamezniki spopadajo s kulturnimi razlikami in pričakovanji v večkulturni družbi. Leejeva upodobitev Henryjeve večplastne identitete, skupaj z njegovim prikazom zapletene dinamike kulturne asimilacije in iskanja občutka pripadnosti, bralcu ponuja ganljivo refleksijo o korejsko-ameriški izkušnji, ki da misliti.

Ta študija se ukvarja z več ključnimi raziskovalnimi vprašanji. Sprva preuči, kako roman Chang-Raeja Leeja *Native Speaker* prikazuje kompleksnost identitete in kulturne asimilacije pri korejsko-ameriških priseljencih 1,5. generacije, ki ji pripadata avtor in glavni lik romana. Roman razkriva notranje in zunanje konflikte, ki jih doživlja Henry Park, ko poskuša svojo korejsko dediščino

uskladiti s svojo ameriško vzgojo; prikazuje izzive ohranjanja kulturne identitete ob prizadevanjih za sprejetost v novi družbi. Delo prikazuje protagonista Henryja, ki se spoprijema s svojo identiteto, medtem ko doživlja situacije, podobne tistim, ki jih je doživel avtor Lee. Roman opisuje Henryjeve interakcije s posamezniki, ki utelešajo podobne značilnosti, medtem ko poskuša definirati lastno identiteto. Poleg tega ponazarja prilagajanje lika v diasporičnem položaju prek medija jezika (v tem primeru ameriške angleščine).

Študija preučuje načine, na katere koncepta parije in parvenija Hannah Arendt pomagata pri razumevanju lika Henryja Parka in njegovega dvojnega obstoja v ameriški družbi. Ta okvir osvetli izziv, s katerim se Henry sooča pri usklajevanju svojega prizadevanja za asimilacijo (parveni) s svojim immanentnim statusom outsiderja (parija). Ta dvojnost je ključnega pomena za razumevanje Henryjevega notranjega konflikta in osrednjih tem identitete ter pripadnosti v romanu.

Uporaba teoretskih okvirov Hannah Arendt in Frantza Fanona na besedilu romana *Native Speaker*, kot je predstavljena v tej študiji, je zagotovila celostno razumevanje kompleksnih procesov oblikovanja identitete in kulturnega pogajanja, ki jih doživljajo priseljenci. Izkušnja Henryja Parka ponazarja širše teme diasporične književnosti, saj ponazarja večplastno naravo kulturne integracije in osebne identitete. Ta študija pogloblja razumevanje priseljske izkušnje ter ponuja globoke vpogled v kompleksnost in izzive, s katerimi se soočajo posamezniki, ki se gibljejo v več kulturnih okoljih.

Native Speaker je privlačno in pronicljivo literarno delo, ki pomembno prispeva k razumevanju kompleksnosti in niansiranosti kulturne identitete v večkulturni družbi Združenih držav Amerike. S predstavitvijo Henryjeve zgodbe Chang-Rae Lee ponuja ganljiv razmislek o priseljski izkušnji ter pomembno prispeva k diskurzu o identiteti in pripadnosti v diasporičnih narativih.

Cilj te študije je predstaviti nabor orodij za analizo Henryja kot arhetipske osebnosti v diasporični književnosti. Kljub temu pa je nadaljnja uporaba vsakega analitičnega orodja za pridobitev globljega razumevanja lika tematika, ki bo obravnavana v prihodnjih študijah.

Zahvala

Avtor se zahvaljuje za finančno podporo Agencije za raziskave in inovacije Slovenije (ARIS) v okviru raziskovalnega projekta (J6-50202) »Konfucijanski preporod

in njegov vpliv na sodobne vzhodnoazijske družbe skozi prizmo odnosa med individuumom in družbo«. To delo je podprl tudi Program Seed za korejske študije Ministrstva za izobraževanje Republike Koreje in službe za promocijo korejskih študij Akademije za korejske študije (AKS-2022-INC-2250001).

Literatura

- Arendt, Hannah. 2022. *Rahel Varhagen The Life of a Jewish Woman*. New York: New York Review Books.
- Bang, Jeong Min. 2009. »Research on Lee Chang-Rae's Novel Native Speaker.« *Comparative Literature* 48: 135–56.
- Chang, Min-hee. 2021. »A Study on the Diaspora and Ethnic Identity in Lee Chang-Rae's Native Speaker.« *Multi-cultural Society and Education Studies* 7: 125–49.
- Choe, Yun-yeong. 2006. *Hanguk munhwaleul sseunda 한국 문화를 쓴다 (Writing about Korean culture)*. Seoul: Seoul National University Publication Center.
- Chon, Young Eui. 2017. »The Hybrid Culture and Language Power about Lee, Chang-Rae's Native Speaker.« *The Journal of Korean Fiction Research* 67: 121–47.
- Constantakis, Sara. 2017. *A Study Guide for Chang-Rae Lee's »Native Speaker«*. Michigan: Gale.
- Fanon, Frantz. 2008. *Black Skin, White Masks*. New York: Grove Press.
- Gim, Jong-seong. 2023. *Chologsaeg oseul ibeun salamdeul 초록색 옷을 입은 사람들 (People in Green)*. Seoul: UI Books.
- Jeong, Yeong-mok. 2018. *Soseoli guggyeonggeul geonneoneun bangbeob 소설이 국경을 건너는 방법 (How Novels Cross Borders)*. Paju: Munhakdongne.
- Ji, Bong-Geun. 2004. »The Hybrid Identity of Korean American in Chang-Rae Lee's Native Speaker.« *Comparative Literature* 33: 303–22.
- Jin, Jing Yi. 2002. *Korea and Globalization: Politics, Economics and Culture*. New York: Routledge Curzon.
- Joo, Rachael Muyung, Lee, Shelley Sang-Hee. 2018. *A Companion to Korean American Studies*. Leiden: Brill.
- Kang, Byoung Yoong. 2021. »A Study on Chang-Rae Lee's Novel Native Speaker: focus on Identity and Language.« *Religious-Philosophical Article* 30: 99–107.
- Kim, Elaine H. 1982. *Asian American Literature: An Introduction to the Writing and Their Social Context*. Philadelphia: Temple University Press. <https://www.amazon.com/American-Literature-Introduction-Writings-Context/dp/0877222606>.
- Kim, Jin Kyeong. 2019. »Strangers in the City of Words: Chang-Rae Lee's Native Speaker.« *American Fiction Studies* 25 (2): 5–28.
- Kim, Mi Young. 2006. »A Study on the Images of Korean Women and Recognition of Korean Traditional Culture in Lee, Chang-Rae's Novels.« *Eomunyeongu* 34: 229–250.

- Kim, Mu-hyun. 2014. »Border Thinking and the Process of Hybridization in Chang-Rae Lee's Novels: Linguistic properties of Native Speaker.« *Urimalgeul: The Korean Language and Literature* 62: 335–58.
- Koh, Boo Eung. 2002. »The Identity of Empty Signifier in Chang-Rae Lee's Native Speaker.« *The Journal of English Language and Literature* 48 (3): 619–38.
- Lee, Chang-Rae. 1996. *Native Speaker*. New York: Riverhead Book.
- Lee, Krys. 2012. *Drifting House*. New York: Penguin Publishing Group.
- Lee, Min Jin. 2017. *Pachinko*. New York: Grand Central Publishing.
- Lee, Yoo Hyeok. 2018. »The Search for Decolonizing Subjects in Nora Okja Keller's Comfort Woman.« *The Journal of English Cultural Studies* 11 (2): 95–128.
- Ling, Amy. 1999. *Writer in the Hyphenated Condition: Diana Chang*. Philadelphia: Chelsea House.
- Oh, Jeong-hwa. 2007. *Iminja munhwaleul tonghae bon hangug munhwa 이민자 문화를 통해 본 한국 문화 (Korean Culture through the Lens of Immigrants)*. Seoul: Ewha Womans University Press.
- Pak, Gary. 1992. *The Watcher of Waipuna and Other Stories*. Hawaii: Bamboo Ridge Press.
- Pitkin, Hanna Fenichel. 2000. *The Attack of the Blob*. Chicago: University of Chicago Press.
- Posnock, Ross. 2005. *The Cambridge Companion to Ralph Ellison*. Cambridge: Cambridge University Press.
- Simmel, Georg. 2005. *Reading Simmel's Modernity Concept*. Translated by Deog-yeon Gim, Seoul: Saemulgyeol.
- Tak, Suk San. 2000. *Hanguigui jeongcheseong 한국의 정체성 (Korean Identity)*. Seoul: Chaeksesang.
- Yi, Yeong-ok. 2019. *Migugsoseolgwa gongdongche uisig 미국소설과 공동체 의식 (American Novels and Sense of Community)*. Seoul: Sechang.